

56. A JELENÉSEK KÖNYVÉNEK HIMNUSZAI

Bevezető

1. A Jelenések könyvének próféciái egy hatalmas mennyei istentiszteleti keretben hangzanak el. A hét gyertyatartó között járó Jézustól a Bárány menyegzőjéig ível ez az istentisztelet, aminek kulcsát az ószövetségi templomi szolgálat és ünnepi rendtartás adja meg.
2. A könyv megértésének ezért az egyik kulcsa az ószövetségi templomszolgálat szimbolikus rendjének megismerése.
 - A hét csapásról szóló látomás (15,5-18,24) kivételével mindig egy templomi jelenettel indulnak a látomások. Itt azért hiányzik a templomjelenet, mert a csapások háttere éppen az, hogy a közbejárás megszűnik.
 - Minden látomás a hét csapás kivételével mennyei trónjelenettel zárul. A trónjelenetek az ítélet és a győzelem szimbólumai. Azért hangzik fel a himnusz, mert az ítélet célhoz ért.
3. Az ókori istentiszteletnek elengedhetetlen elemei voltak a himnuszok. Nincs máshogy ez a Jelenések könyvének liturgiájában sem.
 - A Jelenések könyvének himnuszai a mennyben hangoznak el, a mennyei liturgiai részei. Az egyes látomások mennyei trón-jeleneteiben fordulnak elő.
 - Ezek a himnuszok a Jelenések könyvében a könyv fő mondanivalójára, a Bárány győzelmére irányítják a figyelmünket. A megváltás terv lényegét foglalják össze.
 - Ezek a himnuszok párbeszédesek, antifonikus szerkezetűek. A mennyei lények és az üdvözültek egymásnak felelgető énekei a mennyei trón előtt.

A himnuszok szerkezete

1-3. himnusz: A megváltás előfeltétele. (Kulcsszó: „méltó”)

- A. Az első himnusz (4,8-11) a teremtő Isten dicsérete, aki az idő ura. A négy élőlény dicsőítő éneke, mire a 24 vén felel hitvallomással.
- B. A második himnusz a Megváltó dicsérete, aki méltó a történelem irányítására (5, 9-10). Ez a huszonnégy vén új éneke.
- C. A harmadik himnusz az angyalok és az össze teremtmény éneke arról, hogy a hatalom örökkön-örökké a megöletett Bárányné (5, 11-14)

A 4. himnusz az üdvözült nagy sokaság éneke (7,9-12) Ez az „Ámen” himnusz.

- Az üdvözültek először arról vallanak, hogy az üdvösség a trónon ülő Bárányné.
- Két Ámen között Isten hét tulajdonságát magasztalják: áldás, dicsőség, bölcsesség, hálaadás, tisztesség, hatalom és erő.

Az 5-7. himnusz a megváltás beteljesedéséért magasztalja Istent.

- A. Az ötödik himnusz (11, 17-18) a Jelenések könyve első három szerkezeti egységét (a hét gyülekezetéről szólót, a hét pecsétet és a hét trombitaszót) foglalja össze és előkészíti a könyv ezzel párhuzamos, három befejező jelenetét (A hét csapás, az ítélet hét jelenete és a mennyei Jeruzsálemről szóló látomást). Ez vezeti be a Jelenések könyvének szerkezeti központját. Arról szól, hogy Isten örökkévaló hatalma helyreáll a földön. Párhuzamos a 3. himnusszal.
- B. A hatodik himnusz (15,4-5) a könyv csúcspontján található nagy küzdelem jelenetnek (11, 19-15,5) ami a könyv igazi mondanivalója, a záradéka. A könyv szerkezeti központja himnusszal kezdődik és himnusszal zárul. Ez Mózes és a Bárány éneke. Párhuzamos a második himnusszal.

- C. A hetedik himnusz Babilon, a nagy parázna elítélése felett hangzó ének (19,1-8), az új-játeremtéskor elhangzó nagy „halleluja-kórus”, amit a 24 vénnel együtt a nagy sokaság énekel. Ez párhuzamos a teremtő Istent dicsőítő első himnusszal és összefoglalja az első hat dicsőítő éneket. Halleluja – dicséjétek Jahvét.

Az első három himnusz elemzése

1. Az első himnuszt a négy élőlény szüntelen hangzó, Istent háromszorosan szentnek mondó, dicsőítő éneke vezeti be (vö. Ézs 6,3. Ez 1,4-24.).
 - Egyedüli Úrnak tartja a mindenható Istent, szemben a kibontakozódó császárt istenítő pogány kultusszal, aminek megtagadásáért került Patmoszra fogságba az apostol.
 - Isten az idő ura, aki volt, aki van, és aki eljövendő. Mózesnek is így nyilatkozta ki magát (2Móz3, 14. v.ö. 1,4,8; 11,17; 16,5). Ő az egyetlen igaz létező, a lét mélye. Jahve =a létező
 - A négy élőlény dicsőítő énekére válaszol az Isten trónja előtt meghódoló 24 vén (leteszik koronájukat), akik a teremtés jogán tartják méltónak a dicséretre.
 - A teremtő Isten imádatának kiemelt szerepe van a Jelenések könyvében. (14,6 stb.). Ő a kezdet és a vég. A vég, a célba jutás csak a kezdetből érhető
2. A második himnusz akkor hangzik el, amikor a megöletett Bárány, aki egyedül méltó arra, hogy a történelem bepecsételt könyvét felnyissa, átveszi a bepecsételt könyvet.
 - A bepecsételt történelem felnyitására, irányítására a megváltás jogán egyedül a megöletett Bárány méltó. Csak a megváltási terv fényében lehet igazán megismerni a történelem értelmét és célját.
 - Az új ének a megváltottak új, büntől megszabadított életéből fakadó himnuszt jelenti (Zsolt 33,4; 40,4; 96,1; Ézs 42,10. stb.)
 - A Bárány az üdvözülteket a vérén vásárolta meg minden népből Istennek. Az Emberfia a Bárány, aki elveszi a világ bűnét (Jn.1,36.). A megváltottak Istenéi.
 - A megváltás célja, hogy a megváltottakat új néppé, királyokká és papokká tegye (2Móz 19,6. Ézs 61,6). Ez lesz a győztes gyülekezet, aki Isten királyi uralma alatt él Isten szolgálatában.
 - Ebbe a dicsőítő énekbe kapcsolódik bele az egész teremtettség. (11. vers)
3. A harmadik himnusz az előző folytatása. A megváltás az egész világegyetemet átöleli. Nem marad a mennyei istentisztelet keretében (v.ö. Fil 2,9-11)
 - A megöletett Bárány méltó lesz a világot irányító Isten hét tulajdonságára: erő, gazdagság, bölcsesség, hatalom, tisztesség, dicsőség, áldás
 - Ezt az egész világegyetem elismeri. A megváltási terv a legyőzötteket is meggyőzi.
 - Az egész világegyetem dicsőítését a négy élőlény Ámenje járja le (1Kor 14, 16). A szó azt jelenti. „bizonyosan”, „igazán”, „igaz”. Isten igazsága nem erőszakosan teljesedik, hanem úgy, hogy mindenki elismeri Jézus győzelmét, egyedülvaló méltóságát. Ezért Jel 3, 14 Isten megjelölésére használja ezt a kifejezést.

Befejezés

1. Az üdvösség csak úgy lehet a miénk, ha Isten mindenre kiterjedő hatalmát életünk megváltásában felismerjük.
2. Így tanulhatjuk csak meg Mózes és a Bárány énekét.

Dr. Szigeti Jenő